

pakt. De... nog, zegt de regisseur. Voor de kinderen moesten er nieuwe kostuums worden gemaakt. Die waren eruit gegroeid.

Smedes besloot begin dit jaar van hoofdrolspeler te wisselen. Jitze Grijpstra uit Wergea vertolkt de rol van Oskar Schindler. Dat lijkt zo kort voor de première een gewaagde stap, maar Grijpstra is acteur (won in 2019 een Gouden Gurbe voor de

praat, „It lud fan dy learzens ferjitt nea wer”, zegt Harms die met een kop koffie even op de tribune heeft plaatsgenomen. Ze doelt op de figuren die voorbij marcheren in hun echte nazi-uniformen en zwarte glimmende leren laarzen. „Brrr, at ik der wer oan tink.”

Ze woonde tijdens de oorlog in Leeuwarden. Er was een razzia in de straat, waarbij de Duitsers alle hui-zen binnen walsten op zoek naar

oorlog 1100 Joden redde van de nazi's. Schindler dacht aanvankelijk te profiteren van de oorlog. Hij kocht in Krakau voor een zacht prijsje een emaillefabriek en liet er Joden werken. Toen hij zag wat de nazi's de Joden aandeden, besloot hij ze te helpen. Hij gooide het op een akkoordje met *SS-Hauptsturmführer* en commandant van concentratiekamp Plaszów Amon Göth met als doel zijn werknemers te behoeden

skeat bygelyks gewoan foar de lol minsken dea”, vertelt hij. In het stuk moet Tichelaar ook een vrouw mishandelen. „Ja, dat is wol slim, mar it heart by de rol. Ik ha djip yn mysels socht nei de emoasjes dy't sa'n persoan ha moat.” Tijdens de pauze gaat Tichelaar – in het dagelijks leven politieagent – mede op advies van de regisseur niet met de andere spelers om. Dat is, zo weet iedereen, nodig om in zijn rol te blijven. „It is

je hûnen, ik ha wol wat ûnderfining.” Kyra wijkt tijdens de scènes niet van Timmermans zijde. „Sjocht it der oertsjûgend út? Moai, dat wie krekt de bedoeling.”

Schindlers List - Iepenloftspul
Burgum, première op 5 mei.
Alle voorstellingen (6, 7, 12, 13, 14, 20 en 21 mei) zijn uitverkocht.
Voor de extra voorstelling op 19 mei zijn nog kaarten.

GEWIKT & GEWOGEN

De trots en de schaamte voorbij

Gebeurtenis: *Waarom Truus?* (CasGoud Theaterproducties) **Spel:** Margje Wittermans **Regie:** Bruun Kuitj **Muziek:** Janos Koolen **Gezien:** 29/4 in De Lawei, Drachten **Publiek:** 100 **Nog te zien:** 8/5 Franeker, 18/7 Vlieland ★★★★★

In het terugzien op de Tweede Wereldoorlog in Nederland lag de eerste decennia de nadruk op het gewapende verzet, zoals het verhaal van de Soldaat van Oranje. Pas de laatste decennia is er meer

aandacht voor het zogenaamde humanitaire verzet zoals het redden van Joden en onderduikers, dat in feite veel omvangrijker en belangrijker was. Nog recenter is daarbij pas de aandacht uitgegaan naar de enorm grote rol die vrouwen daarin speelden. Meestal onopvallende vrouwen die handelden uit een vanzelfsprekende morele plicht en die zichzelf niet als verzetshelden zagen. Een van die vrouwen is Geertruida Weismüller.

Dat vrijwel niemand ooit van haar – en van die andere vrouwen – gehoord heeft, is even gênant als veelzeggend.

Actrice Margje Wittermans ontdekte Truus Weismüller pas toen ze meewerkte aan een documentaire over deze vrouw, die vooral voor de oorlog duizenden joodse kinderen uit Nazi-Duitsland wist te redden. Hoe en waarom deed deze Truus dit, vroeg Wittermans zich af.

Ze heeft er een eenvoudige, maar heldere en sympathieke vertelvoorstelling over gemaakt, waarin ze zo nu en dan haar eigen worsteling met het leven als een doeltreffende ingang gebruikt tot het verhaal van de eigenzinnige Truus. Met het scherp gearticuleerde en licht bekakte Nederlands van dames van de betere stand blufpokerde Weismüller zich een weg door zowel de Duitse als de Nederlandse, Engelse en Franse bureaucratie. Alles met

het doel om de kinderen die door hun ouders waren afgestaan naar veiliger oorden te loodsen. Het was een trotse dame, maar als het om haar doel ging, ook de schaamte voorbij. Wittermans weet vooral de mengeling van het kordate, broodnuchtere en zelfs brutale optreden enerzijds en haar diepe liefde voor de kinderen, die ze maar zo kort onder haar hoede had, anderzijds indrukwekkend over te brengen.

HANS BRANS